

БОУЛИНГ ПРАВИЛНИК НА БЪЛГАРСКА БОУЛИНГ ФЕДЕРАЦИЯ

1. ОБЛЕКЛО ПО ВРЕМЕ НА СЪСТЕЗАНИЯТА, ОРГАНИЗИРАНИ ОТ ББФ

- на всички състезания под егидата на ББФ състезателите са длъжни да бъдат облечени в състезателен екип, състоящ се от:
 - за мъжете: прав панталон + фланелка — риза;
 - за жените: пола, панталон, къси панталони + фланелка — риза;
 - не са разрешени панталони тип „джинси“ (дънки/кадифени), както и панталони с външни джобове;
 - не се разрешава използването на анцузи;
 - състезателният екип трябва ясно да обозначава клубната принадлежност на всеки състезател;

2. НАЧИН НА ИГРА

Състезателен Режим – елиминации:

- при състезателен режим, когато на двойка писти играят само двама състезатели, всеки хвърля по два последователни фрейма;
- състезателят, започващ пръв на лявата (нечетна) писта, хвърля само един път;
- състезателят, започнал пръв на лявата писта, завършва играта си (десети фрейм) на дясната писта;
- когато състезанието изисква изиграване на повече от една игра, в следващата игра играчите сменят реда си на започване;

Раунд Робин (Round Robin – RR) формат:

- при Раунд Робин (RR) квалификационен формат всеки състезател изиграва по една игра срещу всеки друг състезател;
- в случай на равенство между двама състезатели класирането се определя според следните критерии:
 - най-висок общ брой бутнати кегли (scratch);
 - победител от мача помежду им;
 - победи в повече мачове;
 - по-малка разлика между най-високата и най-ниската изиграна игра;
 - най-висока игра;

3. ВАЛИДЕН УДАР

- зачитащ се удар има когато топката напусне „approach„ зоната и пресече фаул-линията в игралното поле. Всеки удар се брой, освен ако не е обявена мъртва топка (dead ball). Ударът трябва да е направен само с ръце. Никакво устройство не може да се вгражда или прикрепя към топката, което да се отделя при удара или да е движеща част;

4. КЕГЛИ, НОСЕЩИ ТОЧКИ ЗА ИГРАЧА СЛЕД ЗАЧИТАЩ СЕ УДАР, СА:

- кегли, съборени или изхвърлени от полето от топката, или друга кегла;
- кегли, съборени или изхвърлени от полето от кегла, отскочила от страничната преграда или задната облицовка;
- кегли, съборени или изхвърлени от полето от кегла, отскочила от почистващата преграда, когато преградата е в покой преди почистване на кеглите от полето;
- кегли, наклонени и докосващи задните или страничните прегради;
- всички такива кегли трябва да бъдат махнати преди следващия удар;

5. НЕВАЛИДНО ПАДАНЕ НА КЕГЛИ

- ударът се зачита, но падането на кеглите не се счита за резултат в следните случаи:
 - топката напуска пистата преди да е достигнала кеглите;
 - кегла отскача след контакт с техническо лице, подреждащо кеглите;
 - кегла е докосната от механичното устройство за нареждане на кеглите;
 - кегла е съборена при почистване на падналите кегли от греблото;
 - състезателят извърши фаул;
 - ударът е извършен с паднала кегла на пътеката или в улея и топката е докоснала такава кегла преди да напусне пътеката;
 - ако има невалидно падане на кегла/и и ако играчът има право на допълнителен удар във фрейма, то невалидно падналата(ите) кегла или кегли трябва да бъдат поставени на оригиналното им място;

6. НЕПРАВИЛНО РАЗПОЛОЖЕНИ КЕГЛИ

- когато играчът хвърля за първи удар или направи спеър (допълнителен удар) и забележи веднага след удара, че една или повече кегли са поставени неправилно, но не липсват, ударът и резултатът се зачитат. Отговорност на всеки играч е да следи за правилното разположение на кеглите. Играчът трябва да изисква всяка неправилно поставена кегла да бъде преместена на мястото си преди удара, в противен случай подредбата се счита за приета;
- никаква промяна не може да се прави в позициите на кеглите, останали прави след удара, т.е. кеглите, преместени от механизма за подреждане на кегли, трябва да останат на новата си позиция и да не се поправят ръчно;

- кегли, отскочили или преместили се, но останали прави на пистата, се считат за останали кегли, като остават на новото си място за извършване на втория удар;

7. МЪРТВА ТОПКА — НЕВАЛИДНО ХВЪРЛЯНЕ

Мъртва топка (dead ball) се обявява в една от следните ситуации:

- веднага след удара (и преди следващия удар на същата писта) когато вниманието веднага след удара е насочено към факта, че от комплекта липсват една или повече кегли;
- техническо лице, подреждащо кеглите, пречи като поставя кегли преди топката да ги е достигнала;
- техническо лице, подреждащо кеглите, мести или пречи с падналите кегли на състезателя преди топката да е спряла своето движение;
- състезател играе на грешна писта или не е негов ред;
- на състезател се пречи физически от друг играч, наблюдател или движещ се предмет, или от устройството за подреждане на кегли по време на удара или преди той да е завършил. В този случай играчът има право да приеме резултата или да обяви мъртва топка;
- ако кегла е преместена или е паднала, докато играчът хвърля, но преди топката да достигне кеглите;
- ако хвърлената топка се удари в някакъв предмет;
Когато се обяви мъртва топка, ударът не се зачита. Местоположението на изправените кегли преди мъртвата топка трябва да се възстанови и играчът има право на нов удар;

8. ХВЪРЛЯНЕ НА ГРЕШНА ПИСТА

- в случай, когато даден състезател е извършил хвърляне на неправилна (грешна) писта, се обявява *мъртва топка*, след което играчът извършва удара си отново на правилната писта;
- ако има извършено едновременно хвърляне на неправилна (грешна) писта от двама състезатели, то хвърлянията се приключват, без да се възстановява старият ред. Всяко следващо хвърляне се извършва на правилно обявената писта;

9. ФАУЛ

- **определение за фаул** - фаул означава положение, когато състезател или част от тялото му премине, прескочи, претъпи фаул-линията и докосне част от пътеката, съоръженията или пистата по време на или след удара, независимо дали системата е отчела такъв;
- фаул трябва да се обяви и регистрира, ако фаул-отчитащото устройство и съдията пропуснат да го обявят, а той е видян от:
- един или повече състезатели, играещи на пистата, на която е извършено нарушението;
- от официалните лица, отбелязващи резултата;

- от официалните лица на състезанието;
- фаул се счита за отиграна топка, когато след извършването му ударът се зачете, но на играча не се дават точки. Съборените кегли трябва да се сложат на местата си, ако на направилния фаул играч се разреши допълнително хвърляне в тази част от играта;

обжалване - не се допуска обжалване на фаул, освен ако:

- доказано е, че автоматичното устройство не работи правилно;
 - абсолютно очевидно е, че играчът не е направил фаул;
- съзнателен фаул** - когато играч нарочно направи фаул, за да спечели от обявяване на такъв, той се наказва с 0 точки за този удар (фрейм);

10. ЗАКЪСНЯЛИ ИГРАЧИ

- всеки закъснял играч или отбор ще започне игра с резултат, започващ да се зачита от фрейма, който се играе в момента на пистите;
- ако по програма закъснелите играчи трябва да играят сами на писта (двойка писти), то тогава те ще започнат от най-ранния фрейм, който се играе в серията;

11. ЗОНАТА ЗА ПРИБЛИЖАВАНЕ НЕ ТРЯБВА ДА БЪДЕ ПРОМЕНЯНА

- забранява се всякакво наличие на странична субстанция върху някоя част от зоната за приближаване, която може да промени възможностите за игра на играча в сравнение с тези на другите състезатели, хвърлящи при нормални условия;
- това включва, но не се ограничава само до субстанции като талк, пемза, пудра, гума, смола и др.
- забранени са и каучукови подметки или токове, които протриват зоната за приближаване;
- в зоната на играчите не трябва да има прах;

12. ГРЕШКИ В РЕЗУЛТАТИТЕ

- при евентуална повреда на „scoring system”-та резултатите продължават да се отчитат ръчно на хартиен носител. След приключване на съответната игра/и протоколите с резултатите се подписват от съответния състезател и от главния съдия на турнира;
- грешки в точките или сборовете трябва да се поправят от отговорното за това официално лице непосредствено след откриване на грешката;
- спорове относно грешките се разрешават от посоченото официално лице;
- времето за подаване на протести относно грешни резултати е един час след края на състезанието или игрите за всеки ден, но преди награждаването или началото на следващия кръг /при елиминиране/, което е по-напред;

- всеки протест във връзка с това правило е специфичен и не може да се използва за предишни или подобни нарушения;

13. БАВНА ИГРА

- играчи, които се подготвят да стъпят на approach зоната и да извършат хвърляне, имат следните права и задължения;
- те могат да претендират за предимство само пред играч на approach зоната или подготвящ се за хвърляне играч, само ако той се намира непосредствено в ляво от тях;
- да дадат предимство на играч, насочил се към approach зоната или подготвящ се за хвърляне, при положение че той се намира непосредствено в дясно;
- да бъдат винаги готови да играят, когато им дойде редът, като не трябва да отлагат и/или забавят своето хвърляне, при положение че пистите в непосредствена близост до тях в ляво и в дясно са свободни;
- при неспазване на гореописаните процедури в т.13, действието се приема за бавна игра. На нарушилият ги състезател могат да се отправят следните предупреждения от някои от официалните лица на турнира, както следва;
- „бял“ картон при първо провинение (без наказание);
- „жълт“ картон при второ провинение (без наказание);
- „червен“ картон при трето и всяко следващо нарушение за отделния етап на състезанието (6 игри за индивидуално и на двойки, 3 игри за тройки и отборно и всички игри по време на елиминациите за деня). Наказанието е 0 кегли за дадения фрейм;
- за тълкуване и прилагането на това правило Главният съдия на турнира взема за определящо;
- изоставане от 4 фрейма при индивидуална надпревара, по двойки и финали;
- изоставане от повече от 2 фрейма при игри на тройки или отборно;
- правилото не важи за крайните двойки писти;

14. РАВЕНСТВО

- когато след изиграване на игра (при елиминационен формат) между двама играчи резултатът е равен, то за излъчване на победител в играта играчите изпълняват по едно допълнително хвърляне „roll off“, на пълно поле кегли (10). За победител се счита състезателят, съборил по-голям брой кегли.
- в случай на ново равенство хвърлянията продължават до прекъсване на равенството;
- състезателят с класиране на по-предно място избира реда и пистата за хвърляне. При повторно последващо хвърляне редът на мятане и пистите се сменят;
- при равенство в мач за определяне на индивидуален победител в турнира състезателите изиграват една игра „shootout“, за определяне на победител. В случай на ново равенство победителят се определя с „roll off“;
- в случай на равенство в двубой по двойки или отборно победителят се определя по правилото за „roll off“, като всеки състезател от формацията хвърля по една топка на пълно поле до прекъсване на равенството.

15. ЗАГРЯВКА + НАМАЗВАНЕ

Загрявка (practice)

- преди всяко състезание, организирано от ББФ, не по късно от 5 дни преди започването му, ББФ е длъжна да осигури време за тренировка на състезателите при същите условия, при каквито ще се проведе състезанието;
- по време на самото състезание състезателите имат право на загрявка преди започване на серията им, както следва:
 - до четири състезатели на двойка писти — 10 минути;
 - от пет до шест състезатели на двойка писти — 15 минути;
- в случай на технически проблем, спиране на пистата по време на загрявката, времето за загрявка се удължава с времето, необходимо за отстраняване на проблема;
- финални мачове, елиминации, Роунд Робин, степладер — 10 минути;

Намазване

- техническата комисия към ББФ определя вида намазване за дадено състезание, като го оповестява на сайта на федерацията най-малко 5 дни преди самото състезание;

16. СЪДИЙСТВО

- ББФ, респективно 3-членната техническа комисия към нея, избира за всяко провеждано състезание главен съдия на турнира и помощник(помощници);
- главният съдия на турнира, включително помощниците му, са длъжни да следят за стриктно спазване на всички правила и забрани по настоящия правилник;

17. НАКАЗАНИЯ — САНКЦИИ ПРИ НАРУШАВАНЕ НА ПРАВИЛАТА

- при констатирано провинение от някой състезател съдията на състезанието е в правото си да пристъпи към следните действия:
- да отправи устна забележка (бял картон) към провинилия се състезател. Повторна устна забележка е равна на жълт картон;
- да санкционира провинилият се играч с жълт картон, което е със смисъла на последно предупреждение за отстраняване от състезанието;
- да санкционира провинилият се състезател с червен картон, което е със смисъла на отстраняване от състезанието. Клубът, на който е член провинилият се състезател, се глобява с 50,00 лева;
- директно да отстрани състезател. Глобите са като при червен картон;
- при повторен червен картон следва отстраняване от състезанието, като на провинилия се състезател се спират състезателните права за период от 3 до 6 месеца и на клуба на проявилия се състезател се налага глоба от 100,00 лева;

- впоследствие техническата комисия към ББФ разглежда всеки отделен случай на провинил се състезател. В зависимост от провинението комисията е в правото си да налага допълнителни санкции, по-тежки от гореописаните.

18. КОНТЕСТАЦИИ

- всеки играч, след като има право да не бъде разсейван по време на играта си по какъвто и да е начин, е в правото си да подаде контестация към съдийството на съответното мероприятие във всички случаи, когато това негово право е нарушено;
- при подадена контестация от даден отбор или състезател към съдийството на мероприятиято същото е задължено да предприеме неотложни действия за решаване на възникналия спор. В случай, че казусът не може да бъде решен на момента съдийската комисия е длъжна да излезе със становище не по-късно от една седмица след завършване на мероприятиято.

19. ПОВЕДЕНИЕ НА СЪСТЕЗАТЕЛИТЕ НА ПИСТАТА

- състезателите са длъжни да спазват духа на спортменска игра и с действията и постъпките си на пистите не трябва по никакъв начин да пречат на останалите участници в надпреварата;
- не се допускат директни забележки от един състезател към друг. Това може да става само с посредничеството на съдията или друго длъжностно лице;
- в случай, че формата на състезанието предвижда смяна на пистите след определен брой игри, то ако състезател е приключил своята игра преди състезателите на останалите писти, той трябва да остане на мястото си до окончателното приключване на игрите на всички писти. Смяната на пистите става след обявения сигнал от съдията на турнира за извършването на смяната;
- всяка симулативна игра или необичайни начини на хвърляне, всяко действие, уронващо престижа на боулинг играта, опорочаващо състезанието, организаторите на мероприятиято, ще бъде най-строго санкционирано с отнемане на точки, дисквалификация или с различни други санкции в зависимост от степента на провинението;
- когато на двойка писти играят едновременно 5 или повече състезатели, препоръчително е да не бъдат оставяни повече от 2 боулинг топки на „ball return„ машината;
- за всеки забелязан технически проблем или нередност, нарушение на правилата от страна на състезател, съобщете на съдията на турнира или на техническите лица в боулинг залата, без да пречите на останалите състезатели;
- при необходимост от попълване на дадена серия със състезател (пейсър), който не участва в класирането, такъв може да бъде всеки състезател, на който не предстои последващо участие в някоя серия;

- доказана умишлена повреда на боулинг апаратурата ще бъде наказвана най-строго, като извършителят ще бъде принуден да заплати нанесените материални щети на боулинг залата.

20. ПУШЕНЕ, АЛКОХОЛ, БЕЗАЛКОХОЛНИ НАПИТКИ, ХРАНЕНЕ, ТЕЛЕФОНИ

Пушене

- състезателите и длъжностните лица, акредитирани да бъдат в зоната на игра по боулинг (треньори, съотборници, поддръжници), не трябва да пушат, да използват тютюневи изделия и/или всякакъв вид и разновидност на синтетични или електронни цигари по време на целия блок игри от боулинг надпреварата;
- това правило важи не само за състезателите, но и за акредитираните длъжностни лица (треньори, съотборници, поддръжници), намиращи се в района на играчите;
- ако състезател бъде хванат да пуши по време на игра, той ще получи нула точки за съответната игра;
- ако състезател бъде хванат да пуши между игрите, той ще получи нула точки за следващата игра;
- при повторно нарушение на забраната за пушене от един и същ играч, той ще бъде изключен от ББФ за останалата част на боулинг надпреварата;
- ако длъжностно лице бъде хванато в нарушение на първите две правила срещу пушенето, то незабавно ще бъде отстранено от зоната на игра с последваща забрана за присъствие в нея до приключване на целия блок игри от боулинг надпреварата. При повторно нарушение на правилата от акредитираните длъжностни лица следва отнемане на акредитацията им и лишаване от правото да стоят в зоната на игра до приключване на боулинг турнира;
- по време на цялото състезание не се разрешава пушенето в центъра по боулинг. Пушене се разрешава само на определените за целта места, които могат да бъдат различни за всяко състезание в зависимост от условията, които предлага залата — домакин;

Употреба на алкохол, бира и упойващи вещества

- на състезателите и длъжностните лица, акредитирани за достъп до зоната на игра по боулинг (треньори, съотборници, поддръжници) се забранява консумацията на алкохол и бира по време на целия игрален блок от боулинг надпреварата;
- до участие в боулинг надпреварата няма да бъдат допускани състезатели и длъжностни лица, акредитирани за достъп до зоната на игра (треньори, съотборници, поддръжници), уличени, че са под въздействието на алкохол и/или други упойващи вещества;
- когато се установи, че играч или акредитирано длъжностно лице нарушава горното правило за забрана на употребата на алкохолни напитки и бира, играчът или длъжностното лице ще бъде незабавно отстранен от игра от ББФ за целия блок от игри;

- при повторно нарушение на правилото за забрана на употребата на алкохолни напитки, бира и упойващи вещества от състезател или от акредитирано длъжностно лице ще бъде отнето правото им на участие в боулинг турнира до приключването му.

Хранене, безалкохолни напитки, мобилни телефони

- на състезателите и длъжностните лица, акредитирани да бъдат в зоната на игра по боулинг (треньори, съотборници, поддръжници) се забранява да се хранят в зоната за игра;
- употребата на безалкохолни напитки е разрешена, при условие че те не се консумират в района на игра (игралната зона). Препоръчително е консумираните безалкохолни напитки да бъдат в бутилки със затваряща се капачка;
- по време на състезанието всички състезатели и длъжностни лица, акредитирани да бъдат в зоната на игра (треньори, съотборници, поддръжници), са длъжни да изключат мобилните си телефони или да настроят същите на без звуково повикване;

21. ПУБЛИКА, ПРИСЪСТВИЕ НА БОУЛИНГ ПИСТИТЕ

- всички лица, които не участват в състезанието, са длъжни да стоят в зоната, определена за зрители;
- не се допуска стоенето на зрители на боулинг пистите;
- поведението на зрителите по никакъв начин не трябва да разконцентрира състезателите или да възпрепятства възможността им да дадат най-доброто от себе си за играта;
- забраняват се всякакъв вид залози, свързани с провежданото състезание, в близост до боулинг пистите, както и публичното им обявяване, което би опорочило смисъла на провежданото мероприятие;
- всички зрители имат право и е желателно да поддържат своите избраници по всякакъв начин, стига той да не е агресивен, злепоставящ, обиждащ и уронващ авторитета на останалите участници в надпреварата;

За всеки казус, неупоменат в настоящия правилник, важат правилата на Световната Боулинг Асоциация WTBA и на Европейската Боулинг Федерация ETBF.